

Ball dels Nyetus

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Plaça de Mossèn Cinto Verdaguer
Emplaçament Al bell mig del nucli antic de Folgueroles
Alçada: 552 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93867
Longitud: 2.31886
UTM Est (X): 443535
UTM Nord (Y): 4643191

Classificació

Número de fitxa 08083 - 106
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa Verdaguer](#)
[El gorg de Llitons](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: ds., 15/01/2022 - 20:14

Descripció

El Ball dels Nyetus és una de les danses que es ballen dins dels actes de la Festa Verdaguer. Es balla el diumenge més proper al dia 17 de maig, data de naixement del poeta folguerolenc Jacint Verdaguer, fill il·lustre de la població. Es tracta d'una dansa senzilla i divertida amb una coreografia d'estil festiu i carnavalesc, com per exemple remenar el cul, que es balla al so del flabiol i el tambor. En l'actualitat, aquesta dansa és ballada pels infants de la població.

A Folgueroles, els nyetus estan estretament lligats al gorg de Llitons on, segons la llegenda, encara habiten. Són uns éssers fantàstics i diminuts que entren dins del cap de les persones, per les orelles, el nas o la boca, i se'ls menjen l'enteniment i la memòria.

Observacions:

Les imatges han estat facilitades per l'Ajuntament de Folgueroles i pel bloc de l'Escola Mossèn Cinto de Folgueroles.

Història

Segons el flabiolaire Josep Verdaguer "Roviretes", aquesta dansa es ballava per Carnestoltes en diversos indrets de les Guàrdies a principis del segle XX. A Folgueroles, també es ballava per la matança del porc, quan ja s'havia acabat tota la feina. En Roviretes l'havia après del seu pare, que el tocava i ballava, i d'un home de Collsameda que l'havia ballat amb una tieta del flabiolaire. Tradicionalment era una dansa esbojarrada ballada per la gent gran i en parelles, amb diversos posats i actituds eròtiques. Segons el mateix Roviretes, a Folgueroles hi havia un ancià que, per fer broma, tocava el cul de la dona que ballava amb ell. Segons les informacions recollides pel folklorista català Joan Amades en els seus obres, el Ball dels Nyetus (com ell l'anomenava) es ballava a Sant Julià de Vilatorrada i no a Folgueroles, tot i que a falta d'una investigació més profunda, és probable que aquesta informació no sigui certa.

Bibliografia

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 27, 306.

ROVIÓ I ALEMANY, Xevi (1992). "El gorg de Llitons". *Festa Major de Folgueroles 1992*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles.

ROVIÓ I ALEMANY, Xevi (1993). "La matança del porc". *La Falguera* n° 4, p. 16-18.

ROVIÓ I ALEMANY, Xavier (2000). *100 Llegendes de la Plana de Vic*. Col·lecció Popular Llegendes, 4. Sant Vicenç de Castellet: Farell Editors, p. 57, 114.

Enllaços d'interès:

<http://patrimoniafestiu.cultura.gencat.cat/Festes-de-Verdaguer-de-Folgueroles-Fo...>

